

Archeologienota

Zemst, Houtemsestraat

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	4
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	4
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	5

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Zemst, Houtemsestraat
Ligging	Houtemsestraat thv nr 50, deelgemeente Eppegem, gemeente Zemst, provincie Vlaams-Brabant
Kadaster	Gemeente Zemst, Afdeling 5, Sectie D, Percelen 356C, 356B (partim), 365/2B (partim)
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2022-0136
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2021K339)
Bewaarplaats archief	Nvt

Actoren

Auteur	Kirsten Note
Betrokken actoren	Nvt
Betrokken derden	Nvt

Plangebied

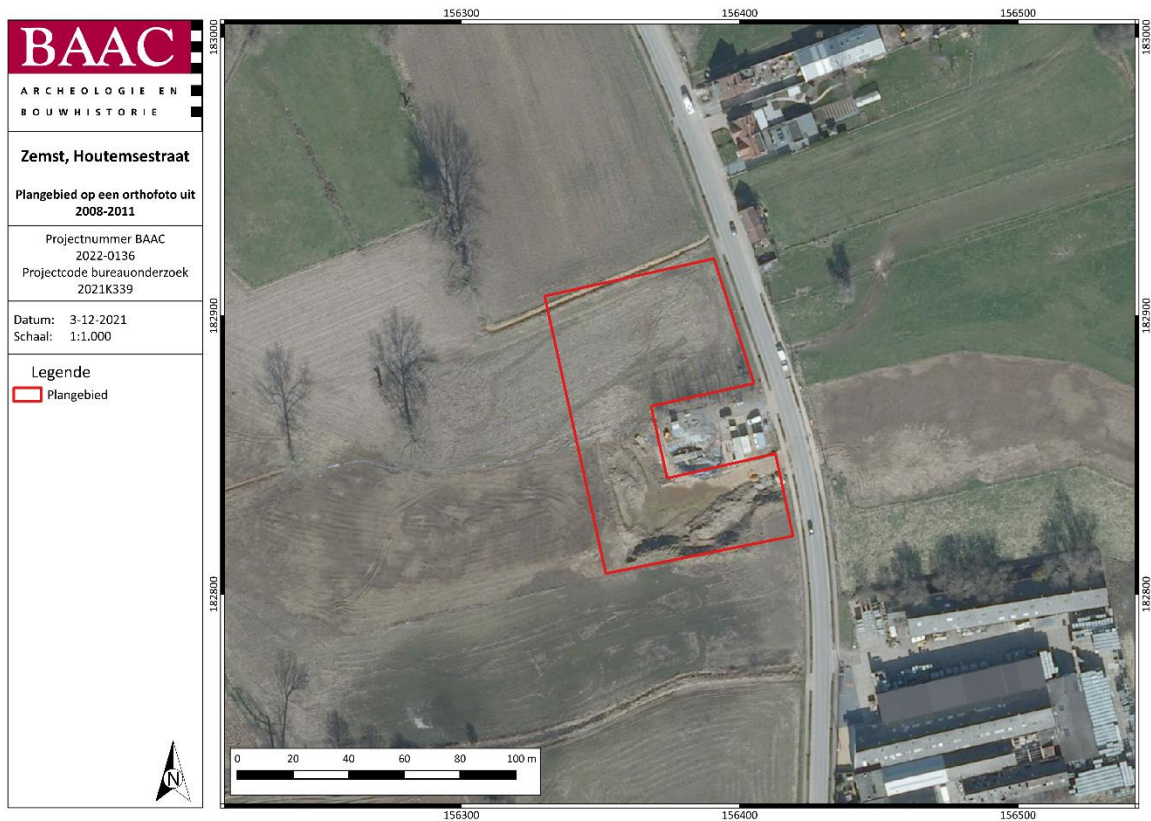
Oppervlakte plangebied	5806 m ²
Kartering gewestplan	0901 (Agrarische gebieden)

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het bodembestand van het plangebied lijkt in het zuidelijk gedeelte reeds verstoord te zijn door de aanleg van het huidige station Zemst. Op de orthofoto 2008 – 2011 (Plan 1) is te zien hoe het maaiveld reeds werd geroerd en zijn er ook sporen zichtbaar van machines die op het terrein werkzaam waren. Bovendien zijn er binnen het plangebied meerdere gasleidingen aanwezig. Rondom de leidingen werd de ondergrond ook reeds verstoord voor de aanleg ervan. Om veiligheidsredenen dient rekening gehouden te worden met een buffer van 8 meter rondom de leidingen in het kader van eventueel vooronderzoek.

Het noordelijk gedeelte van het plangebied lijkt niet verstoord te zijn gedurende de laatste eeuwen. Het plangebied is voornamelijk in gebruik geweest als akker- of weideland. De omliggende CAI-waarden duiden op menselijke aanwezigheid in de ruime omgeving van het plangebied in de Romeinse en middeleeuwse perioden.

Plan 1: Plangebied op een orthofoto uit 2008-2011¹ (digitaal; 1:1; 03.12.2021)

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen. Gezien de verstoring van het zuiden van het plangebied bij de aanleg van het huidige station Zemst, kan gesteld worden dat de archeologische

¹ AGIV 2021g

verwachting voor dat gedeelte eerder laag is. Het noordelijk gedeelte kan nog relevante waarden bevatten, maar er dient rekening gehouden te worden met een veiligheidsbuffer van 8 meter rondom de bestaande gasleidingen. De archeologische verwachting binnen het plangebied kan dus teruggebracht worden tot twee zones van respectievelijk 900 m² en 850 m² in het noorden van het plangebied. Gezien het plangebied binnen een alluviale vlakte ligt, is de bodem er echter gekarteerd als Edpy, een bodem bestaande uit zware klei, typische alluviale afzettingen, die geen profielontwikkeling kennen en tussen de 20 en 60 cm bovendien een zwakke verbruining kennen. Gezien hier uitsluitend teelaarde zal worden verwijderd, zal bijgevolg het archeologisch vlak nooit geraakt worden. Een archeologisch vlak waar een lage verwachting is voor sporensites, gezien de ligging in een alluviale vlakte. Binnen een dergelijke vlakte kunnen wel archeologische vondsten gedaan worden maar deze zijn veelal klein in oppervlakte, puntvondsten, die door middel van prospectiemethodes nauwelijks gevonden worden.

2.3 Impactbepaling

Voor het aanleggen van de nieuwe knooppunten op de bestaande gasleidingen zal er een lokale ingreep gebeuren ter hoogte van de bestaande gasleiding, die zich circa **2,3 m diep** bevinden. De ingreep zal geheel gebeuren binnen de bestaande verstoring van de gasleidingen. De nieuwe leiding naar de T-splitsing zal circa even diep aangelegd worden.

Voor het inrichten van het plangebied als werfzone wordt het afgraven van de teelaarde voorzien over de gehele oppervlakte. Rekening houdend met een buffer zal de verstoring hier dus **ca. 30 cm diep** gaan.

Rondom de bestaande gasleidingen dient een veiligheidsperimeter ingesteld te worden van maximaal 8 m aan weerszijden.² In het kader van een eventueel vooronderzoek zijn dus gelimiteerde zones waar daadwerkelijk vooronderzoek kan gebeuren: noord (900 m²), centraal (850 m²) en zuid (1800 m²).

² Volgens de voorschriften van de initiatiefnemer voor de gasleidingen met grootste diameter.

Plan 2: Plangebied met aanduiding bestaande leidingen, veiligheidsbuffers en resterende zones voor eventueel vervolgonderzoek³ (digitaal; 1:1; 14.12.2021)

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Naast het inschatten van de archeologische verwachting is het belangrijk om het potentieel op kennisvermeerdering nader te bekijken. Dit wil zeggen dat geanalyseerd wordt in welke mate het uit te voeren onderzoek kan bijdragen tot concrete kenniswinst.

Indien binnen het plangebied archeologische vondsten, sporen of structuren aan het licht komen uit de steentijden, metaaltijden, Romeinse periode of middeleeuwen kan dit een grote vermeerdering zijn van kennis, niet alleen voor het plangebied maar ook voor de directe omgeving. Het assessment wees echter uit dat de bovengrond reeds is geroerd in het zuiden van het plangebied naar aanleiding van de aanbouw van het nieuwe station Zemst. Aangezien deze zone zal ingericht worden als werfzone en niet dieper zal verstoord worden dan het afgraven van de teelaarde, is hier geen bedreiging meer voor archeologisch erfgoed. Rekening houdend met een veiligheidsbuffer rond de reeds bestaande gasleidingen kon bovendien een selectie gemaakt worden van de zones die in aanmerking kwamen voor eventueel verder vervolgonderzoek. In het noorden van het plangebied bleven twee stroken over van elk ca minder dan 1000 m². In deze zones zouden de werkzaamheden zich beperken tot het afgraven van de teelaarde, terwijl de bodem er staat gekarteerd als Edpy, een zware kleibodem van alluviale oorsprong, waarin geen profielontwikkeling zichtbaar is en tussen 20 en 60 cm tekens van verbruining. Dit wil zeggen dat bij het afgraven van de teelaarde het archeologisch niveau niet zal

³ AGIV 2021e

geraakt worden. Ter hoogte van alluviale bodems is de archeologische verwachting sowieso specifiek voor meer watergerelateerde vondsten en sporen die moeilijk te prospecteren zijn.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Op basis van de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁴ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3